

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 22
The Central Elections Committee for the 22nd Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 3/22

המבקשת: יהודית אלישע

נגד

המשיב: היועץ המשפטי לממשלה

המבקשת להצטרף: שירן אסלן

בקשה להצטרף כמבקשת להליך שבכותרת

החלטה

בבקשה שלפני מבוקש, הלכה למעשה, להאריך למבקשת להצטרף את המועד להגשת בקשה לקביעת היעדר קלון לפי סעיף 56ב(1)(ב) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות לכנסת), וזאת בדרך של בקשה לצירופה כמבקשת נוספת להליך שבכותרת, שעניינו בקשה לקביעה בדבר היעדר קלון בנוגע למועמדת אחרת שהוגשה באותה רשימת מועמדים שבה נכללה המבקשת להצטרף. עוד בראשית הדברים אציין, שמצאתי לדחות את הבקשה אף מבלי לבקש את תשובת המשיב. אך בטרם אפרט את הטעמים למסקנה זו, יש לעמוד תחילה על הרקע לבקשה.

רקע

1. סעיף 6(א) לחוק-יטו: הכנסת אוסר על התמודדותו לכנסת של מי "שנידון, בפסק דין סופי, לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לרצות את עונש המאסר בפועל [...] אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון". כהשלמה לכך נקבע בסעיף 56ב(1)(ב) לחוק הבחירות לכנסת שבקשה כאמור תוגש לא מאוחר ממועד הגשת רשימות המועמדים הכוללת את שם המועמד.

2. במסגרת בדיקת המועמדים על ידי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, עלה כי המבקשת להצטרף שבכאן, שנכללה במקום השני ברשימת המועמדים המכונה: "קמ"ה – קידום מעמד הפרט" (להלן: הרשימה), הורשעה בפסק דין פלילי ונדונה לתקופת מאסר של ארבעה חודשים, וכי טרם חלפו שבע שנים מהיום בו סיימה לרצות את עונשה. בהקשר זה אציין כי לפני הגשת הרשימה לא הגישה המבקשת להצטרף בקשה לקביעת היעדר קלון, וזאת בשונה משלוש מחברותיה לרשימת המועמדים. משכך, ובהתאם לסעיף 62 לחוק הבחירות לכנסת נמסרה לרשימה הודעה על קיומו של הליקוי במועמדותה של המבקשת להצטרף.

בהמשך לכך פנתה הרשימה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, וטענה כי לא היה על המבקשת להצטרף – להגיש בקשה לקביעת היעדר קלון, מכיוון שהיא ריצתה בפועל מאסר של שלושה חודשים בלבד, ועל כן אין מדובר בליקוי. לאחר שנבחנה פנייה זו, השיב היועץ המשפטי לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת לבאת כוח הרשימה, כי בהתאם לגזר הדין בעניינה של המבקשת להצטרף, זו נדונה לתקופה העולה על שלושה חודשים, ולכן קמה לגביה חזקת הקלון, הקבועה בסעיף 6(א) לחוק-יטו: הכנסת. הוא הוסיף כי מבחינת מועדי המאסר גם עולה שהמבקשת להצטרף אף ריצתה בפועל מאסר של למעלה משלושה חודשים. בהמשך לכך נכתב כי מכיוון שלא הוגשה בקשה לקביעת היעדר קלון עד המועד הקבוע לכך בחוק הבחירות לכנסת לא ניתן לתקן את הליקוי שנפל במועמדותה.

3. לאחר התשובה הנ"ל הוגשה הבקשה שבכותרת, שעל אודותיה אפרט מיד ובסמוך.

הבקשה להצטרף להליך

4. בבקשה שלפניי מבוקש לצרף את המבקשת להצטרף – כמבקשת נוספת במסגרת הליכי הבקשות לקביעת היעדר קלון שהוגשו מטעם שלוש מתמודדות נוספות מאותה הרשימה. בבקשה נטען, שלא הוגשה בקשה דומה לקביעת היעדר קלון במועד גם מטעם המבקשת להצטרף בשל ייעוץ משפטי שגוי. בפנייה הוסף, שהתשתית העובדתית והנסיבות שעומדות בבסיס הרשעתה של המבקשת להצטרף דומות לאלה שבבסיס הרשעותיהן של המתמודדות הנוספות ברשימה שהגישו בקשות לקביעת היעדר קלון. על כן, כאשר טרם חלף המועד האחרון לאשר את רשימות המועמדים, ונוכח הנסיבות שפורטו לעיל, יש לאפשר באופן חריג את צירופה של המבקשת להצטרף להליכים שהגישו המתמודדות האחרות, על אף שלא הוגשה בקשה מטעמה במועד.

לאחר שעמדנו על הבקשה והרקע לה, אפנה להכריע בבקשה.

דיון והכרעה

5. בחוק הבחירות לכנסת קבועים מועדים מפורטים לפעולות השונות הקשורות בקיום הבחירות. לוח זמנים מפורט זה נדרש לשם הבטחת קיומן התקין של הבחירות. על חשיבות העמידה במועדי הבחירות עמד כב' המשנה לנשיא (בדימוס) ש' לוין, בבג"ץ 111243/02 פייגלין נ' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד נז(4) 145, 153 (2003) (להלן: עניין פייגלין), במושב של 11 שופטים, בנסיבות דומות של בקשה להארכת מועד להגשת בקשה לקביעת היעדר קלון:

"על חשיבות ההקפדה על המועדים שנקבעו בדין לעניין קיום בחירות עמד בית-משפט זה לא אחת. על-פי דבר המחוקק, נקבע לוח זמנים קשיח אשר המועדים המרובים הקבועים בו רודפים זה את זה ותלויים זה בזה. כורח המציאות הוא שמועדים אלה יישמרו כדי שמערכת הבחירות כולה לא תשתבש [...] זהו אחד המקרים שבהם עשוי האינטרס של תקינות הבחירות וקיומן לפי לוח המועדים שנקבע בחוק לגבור גם על האינטרס של מועמד להיבחר לכנסת".

בהמשך לכך קבע כב' המשנה לנשיא (בדימוס) ש' לוין, כי: "יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לא היה מוסמך להאריך מועדים שנקבעו בחוק" (שם, שם). אציין כי לפסק דינו הנ"ל של המשנה לנשיא לוין, הצטרפו 9 שופטים מחברי המותב. כך, למשל, קבע הנשיא א' ברק באותה הפרשה:

"השאלה העומדת בפנינו אינה רק התשתית העובדתית אלא הוראות החוק, ואלו ברורות על-פי לשונן ותכליתן. לשונן - כיצד? החוק קובע בבירור מועד להגשת הבקשה ליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית ("לא יאוחר מיום הגשת רשימות המועמדים"), וכן הוא קובע מי יגיש את הבקשה ("מי שרוצה להיות מועמד"). תכליתן - כיצד? ברור כי הגשמת הזכות לבחור ולהיבחר כרוכה - ואף תלויה - בכללים מסודרים וברורים באשר למועדים, סדרי דין וכללים באשר להתמודדות בבחירות. כללים אלו ראוי שיבטיחו שורה של אינטרסים, ובהם טוהר הבחירות, הגינותן, תקינותן וכן הקפדה על שוויון בבחירות [...] מתכלית זו גם ברור כי יש לקרוא בהוראת סעיף 56ב(1) לחוק הסדר שלילי. תכלית החוק אינה לאפשר עקיפתו על-ידי הגשת בקשות ליושב-ראש הוועדה מעבר למועד הקבוע בחוק. אין היא מאפשרת ייתור הוראותיו על-ידי הגשת בקשות על-ידי מי שאינו אמור לעשות כן. אין מטרתה לפגוע בעקרון השוויון על דרך

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechiroth.gov.il

של מתן יתרון למי שיגיש בקשה ליושב-ראש ועדת הבחירות על-ידי מי מחברי הוועדה, שעה שמועמד אחר לא יוכל לעשות כן. במובן זה, סבור אני כי דווקא ההקפדה על עקרונות היסוד הנוגעים לענייננו היא המובילה למסקנה כי בדין נמנעה מן המערער הזכות להתמודד בבחירות. " [שם, בעמ' 164-165; עיינו גם בה"ש 5/21 וייס נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפס' 8-9 (8.10.2018)]

6. במקרה דנן, על אף שלכאורה מבוקש לצרף את המבקשת להצטרף כצד להליך, מהותה המעשית של הבקשה הוא במתן אפשרות למבקשת להצטרף להגיש כעת, באיחור ניכר, בקשה לקביעת היעדר קלון. בהתאם למועד הקבוע בסעיף 56 לחוק הבחירות לכנסת, היה על המבקשת להצטרף להגיש בקשה לקביעת היעדר קלון עד למועד הגשת רשימת המועמדים שכללה את שמה. בהתאם לסעיף 57(ט) לחוק הבחירות לכנסת הוגשה הרשימה בתאריך: 01.08.2019, אלא שהמבקשת להצטרף לא עשתה כן עד אותו מועד, והבקשה דנן הוגשה רק ביום 12, 13.08.2019, **יום לאחר המועד הקבוע בחוק להגשת הבקשה.**

7. נוכח ההלכה שנקבעה בעניין פייגלין, דין הבקשה – להידחות, וזאת אף מבלי לבקש תשובה. משלא עמדה המבקשת להצטרף במועד הקבוע בחוק הבחירות לכנסת, לא ניתן להאריך מועד זה, ודי בכך כדי להביא לדחיית הבקשה.

מעבר לנדרש יצוין, שלא מצאתי גם בנסיבות שפורטו בבקשה כמצדיקות הארכת מועד ובוודאי שלא הארכה כה משמעותית. אין בטעות בהבנת הדין כדי להצדיק הארכת מועד. כמו כן גם בדמיון בנסיבות ההרשעה בין המבקשת להצטרף למועמדות נוספות ברשימה אין בה כדי להצדיק הארכה כאמור. מתן הארכה מטעם זה תביא לפגיעה בשוויון בין המועמדים השונים שלא הגישו בקשות לקביעת היעדר קלון, בניגוד לעיקרון השוויון בין המועמדים, העומד בבסיס שיטת הבחירות, ומעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת.

8. נוכח כל האמור לעיל – הבקשה נדחית.

ניתנה היום י"ד באב התשע"ט (15 באוגוסט 2019).

חנן מלצר, שופט

**המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-22**

עמוד 4 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il